

נציבות שירות המדינה

הודעות

הודעה סד/27

י"א באייר התשס"ד (2.5.2004)

הודעה מס' סד/27

עובד שנבצר ממנו להתייבב לעבודה או לבצע את עבודתו בשל שלילת רישיונו למילוי משרתו או בשל מעצר או מאסר או עבודת שירות

1. החובה הבסיסית ביותר בחוזה עבודה היא עבודה תמורת שכר ותשלום שכר תמורת עבודה. העובד מעמיד את ההון האנושי שלו לרשות המעביד והמעביד בין שהוא משתמש בהון האנושי של העובד ובין אם לאו, משלם עבור הפעולות שהעובד מבצע או נכון לבצע.
2. המחוקק צפה מספר אפשרויות בהן העובד יעדר מעבודתו ולא יעמיד את ההון האנושי לרשות המעביד, אך המעביד יהיה חייב לשלם לעובד שכר. למשל, היעדרות מחמת מחלה (חוק דמי מחלה, התשל"ו-1976); חופשה בשכר (חוק חופשה שנתית, התשי"א-1951); שירות מילואים (פרק י"ב לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995).
3. ככלל, בכפוף לאמור לעיל, מקום שעובד נעדר מעבודתו או שנבצר ממנו לבצע את עבודתו, תנאי יסוד בחוזה העבודה אינו מתקיים עוד.
4. מכאן, שעובד שנבצר ממנו להתייבב לעבודה או שהוא אינו מתייבב לעבודה שלא מאותן סיבות המוכרות על-פי משפט העבודה המגן, אין חובה לשלם לו שכר, שכן כמפורט לעיל, לא מתקיים תנאי בסיסי, והוא: ביצוע עבודה או נכונות לבצע עבודה.
5. פסקאות 43.951 ו-43.952 בתקשי"ר קובעות כי אם נשלל רישיונו של עובד, הדרוש למילוי משרתו, בסמכות האחראי במשרד למצוא לעובד תפקיד חלופי.
6. לאור שאלות שהתעוררו בעבר בנוגע למעמדו של עובד שרישיונו המקצועי נשלל על-פי דין והיחס בין שלילת הרישיון להשעיה משמעתית על-פי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג – 1963, הוחלט לחזור ולבחון את ההוראות הללו.
7. בעקבות התייעצויות משפטיות שנערכו עם פרקליטות המדינה, הוחלט לסייג את פסקה 43.952 לתקשי"ר ולקבוע כי האחראי רשאי להעביר עובד שרישיונו נשלל למשרה אחרת רק אם מדובר בתקופת שלילה שאינה עולה על חצי שנה. כמו כן, מובהר בזאת כי אין חובה למצוא לעובד שרישיונו נשלל משרה חלופית ואם לא נמצא לעובד תפקיד חלופי, כך שהוא אינו עובד בפועל, הוא לא יהיה זכאי לשכר בתקופה זו. מודגש, כי אם מדובר בתקופת שלילה העולה על חצי שנה, יש לפנות לנציבות שירות המדינה לקבלת הוראות בדבר המשך שירותו של העובד, כאמור בפסקה 43.954 לתקשי"ר.
8. בנוסף, מובהר כי לא מוטלת חובה על המעביד להשעות או להעביר לתפקיד אחר, בהתאם לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג – 1963, עובד אשר רישיונו המקצועי נשלל על-פי דין, בשל חשד לביצוע עבירה משמעתית או פלילית, ובוודאי שאין להשעות

את העובד שרישיונו נשלל, או להעבירו לתפקיד אחר, רק על-מנת שיובטח לו שכרו בהתאם לסעיף 49 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963.

9. פסקה 45.332 לתקשי"ר קובעת כי עובד הנמצא במעצר או במאסר, לרבות בעבודת שירות כמשמעותה בסמן ב1 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, לא תשולם לו משכורת בעת תקופת מעצרו או מאסרו.

10. הוחלט להרחיב את קשת המצבים הללו, ולקבוע כי עובד הנמצא במאסר לרבות בעבודת שירות כמשמעותה בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, או נתון במעצר, או בחלופת מעצר המונעת ממנו להגיע למקום עבודתו וכן בגין ניתוק ממקום העבודה בנסיבות אחרות, שאינן בשליטת המעסיק, לא תשולם לו משכורת בעד התקופה בה היה מנותק ממקום עבודתו.

11. התיקון לתקשי"ר בהתאם לנ"ל, כלול בדפי ההחלפה המצורפים להודעה זו. את דפי ההחלפה יש לתייק במהדורה החדשה של התקשי"ר.

שמואל הולנדר
נציב שירות המדינה

תיקונים בהחלפת דפים

אסמכתא	להוציא את הדפים שכותרותיהם	להכניס את הדפים שכותרותיהם	
סד/27	43.847 - 43.856 (דף אחד)	43.847 - 43.855 (דף אחד)	
סד/27	45.311 - 45.332 (דף אחד)	45.311 - 45.331 (דף אחד)	